

На основу члана 16. Закона о управи („Службени гласник БиХ“ бр. 32/02 и 102/09), члана 129. Закона о ваздухопловству БиХ („Службени гласник БиХ“, број 39/09 од 19.05.2009. године) и члана 65. став (1) Закона о облигационим односима у цивилном ваздухопловству БиХ („Службени гласник БиХ“, број 51/15), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси:

ПРАВИЛНИК О НАДЗОРУ У ЦИВИЛНОМ ВАЗДУХОПЛОВСТВУ

ПОГЛАВЉЕ I УВОД

Члан 1. (Предмет)

Овим Правилником уређују се начела, врсте и области надзора, обавезе субјеката надзора, надлежност, одговорност и звања и овлашћења инспектора за ваздухопловство (у даљем тексту: инспектор) и овлашћених лица, начин планирања и провођења надзора у цивилном ваздухопловству у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ) ради обезбјеђења примјене одредби Закона о ваздухопловству БиХ, Закона о облигационим односима у цивилном ваздухопловству БиХ (у даљем тексту: закони) и других прописа донесених на основу закона.

Члан 2. (Дефиниције)

- (1) Појмови који се употребљавају у овом Правилнику имају сљедеће значење:
- а) Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (у даљем тексту ВНДСА):, која је законом овлаштена институција за провођење надзора у цивилном ваздухопловству;
  - б) Ваздухопловна област: област из надлежности ВНДСА у којој се врши надзор (пловидбеност ваздухоплова, операције ваздухоплова, лиценцирање летачког особља, безбједност цивилног ваздухопловства - „security“, ваздушна пловидба, аеродроми и инспекција ваздухоплова на платформи аеродрома),
  - ц) Годишњи план надзора: преглед свих инспекцијских и стручних надзора планираних у одређеној календарској години,
  - д) Инспектор за ваздухопловство: особа овлашћена од стране генералног директора Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВНДСА) за провођење инспекцијског надзора у ваздухопловној области дефинисаној овлашћењем инспектора,
  - е) Инспекција: основна активност надзора која укључује системску процјену одређене карактеристике субјекта надзора с циљем провјере усклађености са Законом и прописима донесеним на основу Закона;
  - ф) Инспекцијско овлашћење: листа инспекцијских послова које је инспектор овлашћен да врши у оквиру инспекцијског надзора,
  - г) Исказница инспектора: документ којим инспектор доказује своје службено својство и идентитет
  - х) Овлашћено лице: лице које генерални директор овласти за обављање одређених послова надзора.
  - и) Програм RIP/SAFA (Ramp inspection Programme): систем референтних подзаконских аката, организационих ресурса, процедура и поступака којим се успоставља и проводи инспекција ваздухоплова на платформи аеродрома,

- j) Сертификат: документ који подносиоцу захтјева за издавање сертификата издаје *BHDCA*, а којим се потврђује усклађеност подносиоца захтјева са захтјевима дефинисаним у законима и прописима донесеним на основу закона

(2) Остали појмови који се користе у овом Правилнику имају исто значење као и у законима.

ПОГЛАВЉЕ II НАЧЕЛА, ВРСТЕ И ОБЛАСТИ НАДЗОРА, ОБАВЕЗЕ СУБЈЕКТА НАДЗОРА

Члан 3. (Начело законитости)

Инспектор и овлашћено лице су одговорни за законито и ефикасно обављање надзора за који су овлашћени.

Члан 4. (Начело превентивности)

Надзор има превентивну улогу у смислу спречавања повреде закона и других прописа из надлежности *BHDCA*, подстицања дисциплине у извршавању прописа и подизање нивоа безбједности ваздушне пловидбе (*Safety*) и безбједности цивилног ваздухопловства (*Security*).

Члан 5. (Начело јавности)

BHDCA ће обавијестити јавност о чињеничном стању и неправилностима утврђеним у поступку надзора када је у питању безбједност ваздушне пловидбе, безбједност цивилног ваздухопловства, заштита живота и здравља људи или теже нарушавање јавног интереса.

Члан 6. (Начело заштите јавног интереса)

Инспектор и овлашћено лице врше надзор у сврху остваривања јавног интереса, као и интереса правних и физичких особа у складу са законом.

Члан 7. (Начело материјалне истине)

Инспектор и овлашћено лице у поступку надзора морају утврдити стварно стање ствари и потпуно и правилно утврдити све релевантне чињенице.

Члан 8. (Начело супсидијарности)

У вршењу надзора, на питања која нису уређена законом или овим правилником, супсидијарно се примјењују одредбе Закона о управном поступку Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ЗУП), Закона о управи и Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о државној служби) у Закона о прекршајима БиХ.

Члан 9. (Врсте надзора)

- (1) Надзор обухвата стручни и инспекцијски надзор.
- (2) Стручни надзор је свеобухватни преглед активности субјекта надзора с циљем потврђивања усклађености с регулаторним захтјевима прописаним законима и прописима донесеним на основу закона.
- (3) Инспекцијски надзор је поступак којим се остварује непосредан увид у законитост рада и поступања субјекта инспекцијског надзора и спровођење управних мјера у циљу спречавања и отклањања незаконитости у извршавању закона и на основу њега донесених прописа.
- (4) Инспекцији надзор спроводи се у складу са Законом о управи и Законом о управном поступку БиХ.

Члан 10. (Субјект надзора)

Субјект надзора је физичка или правна особа над којим се врши стручни и инспекцијски надзор.

Члан 11. (Обавезе субјекта надзора)

Субјект надзора, дужан је да овлашћеном лицу или инспектору који проводи надзор омогући несметано вршење надзора и слободан приступ: ваздухопловима, аеродромима, објектима, опреми и уређајима од значаја за безбједност цивилног ваздухопловства, као и увид у све релевантне информације и тражене документе, податке и материјале.

Члан 12. (Обавеза овлашћеног лица и инспектора)

Овлашћено лице и инспектор који проводи надзор дужан је да као тајну чува пословне податке, које сазна приликом вршења надзора.

ПОГЛАВЉЕ III   НАДЛЕЖНОСТ

Члан 13. (Надлежност)

- (1) ВНДСА проводи надзор над примјеном закона и прописа донесених на основу закона.
- (2) Послове надзора у области цивилног ваздухопловства обављају овлашћена лица и инспектори.

Члан 14. (Поступање у случају ненадлежности)

Када овлашћено лице или инспектор приликом надзора утврди да постоји повреда прописа или да постоји основана сумња о повреди прописа из надлежности друге инспекције, односно другог органа управе, дужан је да, без одлагања, обавијести надлежну инспекцију, односно орган управе.

ПОГЛАВЉЕ IV ОВЛАШЋЕЊА И ЗВАЊА

Члан 15. (Овлашћена лица)

- (1) Послове стручног надзора обављају овлашћена лица ВНДСА на основу рјешења које доноси генерални директор ВНДСА.
- (2) Стручни надзор могу обављати и друга домаћа или страна физичка и правна лица које овласти генерални директор ВНДСА на основу посебног акта којим се утврђују права и обавезе ангажованих лица.
- (3) Лице за провођење стручног надзора мора задовољавати квалификационе захтјеве прописане интерним актом ВНДСА.
- (4) За вријеме обављања надзора, овлашћено лице дужно је да носи документ о овлашћењу који је издала ВНДСА.

Члан 16. (Инспектори)

- (1) Послове инспекцијског надзора обављају инспектори.
- (2) Инспектори су државни службеници са посебним овлашћењима, самостални у раду, који проводе надзор по ваздухопловним областима у оквиру додијељених овлашћења.
- (3) Услови за именовање и добијање овлашћења инспектора су:
  - а) најмање пет година радног искуства у области цивилног ваздухопловства,
  - б) завршена обука за ваздухопловног инспектора, специјалистичка обука из ваздухопловне области и обука на послу (ОЈТ), прописане интерним актом које доноси ВНДСА.
- (4) Именовање инспектора и издавање овлашћења инспектору врши генерални директор ВНДСА.
- (5) Нико неће утицати на рад инспектора у вршењу инспекцијског надзора или га спријечити да изврши инспекцијски надзор и одреди управне и друге мјере за које је овлашћен законом и подзаконским прописима.
- (6) За вријеме обављања инспекцијског надзора, инспектор је дужан да носи инспекторску исказницу, овлашћење и печат.

Члан 17. (Инспекторска звања)

Надзор над примјеном одредаба закона и других прописа донесених на основу закона проводе инспектори у слиједећим ваздухопловним областима:

- а) пловидбеност ваздухоплова
- б) операције ваздухоплова
- с) лиценцирање летачког особља
- д) безбједност цивилног ваздухопловства (Security)
- е) ваздушна пловидба
- ф) аеродроми
- г) преглед страних ваздухоплова на платформи

Члан 18.
(Инспектор за пловидбеност ваздухоплова)

Инспектор за пловидбеност ваздухоплова (енгл: *"Airworthiness Inspector"*) овлашћен је за инспекцијски надзор у примјени прописа који се односе на почетну и континуалну пловидбеност ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и уређаја, организација и особља укључених у пројектовање, производњу, вођење континуалне пловидбености, обуку и одржавање.

Члан 19.
(Инспектор за операције ваздухоплова)

Инспектор за операције ваздухоплова (енгл: *"Operations Inspector"*) овлашћен је за инспекцијски надзор у примјени прописа који се односе на провођење операција у комерцијалне и некомерцијалне сврхе, обављање превоза за сопствене потребе, медицинског превоза, пружање услуга из ваздуха, превоз и руковање са опасним материјама, спортско и аматерско летење.

Члан 20.
(Инспектор за лиценцирање летачког особља)

Инспектор за лиценцирање летачког особља (енгл: *"FCL Inspector"*) овлашћен је за инспекцијски надзор у примјени прописа који се односе на школске центре и центре за обуку ваздухопловног особља, медицинске центре и овлашћене љекаре, као и на дозволе, потврде, увјерења, одобрења и овлашћења лица која спроводе летачку дјелатност или оспособљавање.

Члан 21.
(Инспектор за безбједност цивилног ваздухопловства)

Инспектор за безбједност цивилног ваздухопловства (енгл: *"Security Inspector"*) овлашћен је за инспекцијски надзор који се односе на акте незаконитог ометања, континуирано праћење примјене Програма безбједности цивилног ваздухопловства БиХ и програма безбједности субјеката надзора.

Члан 22.
(Инспектор ваздушне пловидбе)

Инспектор ваздушне пловидбе (енгл: *"ANS Inspector"*) овлашћен је за инспекцијски надзор у примјени прописа који се односе на пружаоца услуга у ваздушној пловидби, управљање ваздушним саобраћајем, услуге комуникације, навигације и надзора (CNS), услуге ваздухопловне метеорологије, услуге ваздухопловног информисања/PANS-OPS, услуге потраге и спашавања, школске центре за обуку АТМ особља, овлаштено особље и носиоце потврда о обучености.

Члан 23.
(Инспектор за аеродроме)

Инспектор за аеродроме (енгл: *"AGA Inspector"*) овлашћен је за инспекцијски надзор у примјени прописа који се односе на испуњеност услова за издавање потврда за: аеродроме, летишта, хелидроме, хидродроме и терене; пројектовање, изградњу и реконструкцију аеродрома, објеката и инсталација у подручју аеродрома, терена и ваздухопловних препрека; свјетлосно обиљежавање и напајање електричном енергијом; стање маневарских површина и њихово коришћење и одржавање; аеродромске службе и особље; издавање одобрења за рад организацијама за обуку

ваздухопловног стручног особља на аеродрому; дозволе, потврде, увјерења и овлашћења аеродромског особља и служби, и превоз и руковање са опасним материјама.

Члан 24. (Ramp инспектор)

Инспектор за преглед страних ваздухоплова на платформи (енгл: *Ramp инспектор/SAFA*) је овлашћен за инспекцијски надзор страних ваздухоплова који су под надзором друге државе, а слијећу на аеродроме у БиХ.

Члан 25. (Суспензија и одузимање овлашћења)

(1) Овлашћења инспектора и овлашћених лица суспендоваће се на одређено вријеме или потпуно одузети у сљедећим случајевима:

- а) ако лице престане да испуњава услове за обављање послова надзора,
- б) ако се против лица води кривични поступак,
- ц) због немарног односа према раду, кршења радне дисциплине и пропуста у обављању дужности,
- д) ако не обави надзор или не предузме мјере кад је очито да је то морао обавити, а нарочито ако су због тога наступиле веће штетне посљедице,
- е) ако при вршењу надзора прекорачи или злоупотреби своја овлашћења,
- ф) ако у прописаном року не предузме потребне радње за извршење рјешења,
- г) ако незаконитим или нестручним радом у обављању надзора нанесе материјалну штету лицу код ког врши надзор или другој особи,
- х) ако не обавијести надлежног инспектора о незаконитим радњама лица код ког врши надзор, а за које је сазнао у току обављања надзора,
- и) ако током дужности учини кривично дјело,
- ј) ако прекрши обавезу чувања пословне и друге тајне с којом је упознат у обављању надзора,
- к) ако не изврши инспекцијски надзор по налогу,
- л) уколико обавља друге послове који по Закону о државној служби представљају сукоб интереса,
- љ) у другим случајевима предвиђеним законима или другим прописима Босне и Херцеговине.

(2) Рјешење о суспензији или одузимању овлашћења доноси генерални директор ВНДСА након спроведеног поступка о утврђивању одговорности лица.

(3) Даном правноснажности рјешења о суспензији или одузимању овлашћења лице се разрјешава дужности и престају да важе сва његова овлашћења.

Члан 26. (Сукоб интереса)

Инспектори и овлашћена лица, која сматрају да би њихово учешће у надзору могло представљати сукоб интереса о томе ће извјестити руководиоца или вођу тима. Потенцијалне сукобе интереса може представљати слиједеће:

- а) бивше запослење у компанији (зависно од тога да ли се напуштање десило у скорије вријеме и услови под којима је дошло до прекида);
- б) директна веза са компанијом и

- ц) учешће у дјелимичном власништву компаније од стране чланова породице или друге породичне везе са компанијом.

Члан 27.

(Обука овлашћених лица и инспектора)

- (1) ВНДСА је дужна инспекторима и овлашћеним лицима, запосленим у БХДЦА, обезбиједити одговарајућу обуку неопходну за обављање послова надзора.
- (2) Начин оспособљавања, врсте и методе обуке прописане су интерним актом ВНДСА.
- (3) Оспособљавање инспектора и овлашћених лица се проводи у складу са средњорочним и годишњим планом обуке које одобрава генерални директор ВНДСА.

Члан 28.

(Услови за рад инспектора и овлашћених лица)

Инспекторима и овлашћеним лицима ВНДСА ће обезбиједити све неопходне услове и опрему за рад.

Члан 29.

(Помоћ и сарадња са стручним институцијама)

- (1) Приликом вршења надзора, ВНДСА може затражити помоћ и сарадњу стручних институција, техничких сервиса, односно одговарајућих стручњака, ако је то потребно ради правилног утврђивања чињеничног стања.
- (2) ВНДСА може затражити вршење одређених стручно-техничких послова (експертизе, лабораторијско испитивање, вјештачење и сл.) од специјализованих организација, као и појединаца, односно, уколико је то предвиђено, и од акредитованих и посебним прописом овлашћених организација.
- (3) ВНДСА одобрава ангажовање стручних институција и појединаца из ст. (1) и (2) овог члана.
- (4) Трошкове који настану ангажовањем стручних институција и појединаца из ст. (1) и (2) овог члана сноси ВНДСА.
- (5) Уколико резултати испитивања и вјештачења као и други налази стручних институција и појединаца из става (1) и става (2) овог члана покажу да је дошло до одступања од важећих закона и подзаконских прописа, трошкови падају на терет контролисаног лица (субјекта надзора).

ПОГЛАВЉЕ V ПЛАНИРАЊЕ И ПРОВОЂЕЊЕ НАДЗОРА

Члан 30.

(Програм надзора)

- (1) Програм надзора је документ којим се утврђује учесталост надзора сваког појединачног субјекта надзора које укључује и њихову процјену.
- (2) ВНДСА ће посебним документом утврдити садржај и начин израде Програма надзора.
- (3) Програм надзора обухвата и ненајављене надзоре.
- (4) Програмом надзора ВНДСА успоставља се циклус спровођења надзора за сертификовани субјект надзора, који није дужи од 24 мјесеца, ако другим прописом није другачије регулисано.

(5) ВНДСА може скратити период из става (4) овога члана ако постоји доказ да се код субјекта надзора смањило достигнути ниво безбједности ваздушног саобраћаја.

(6) ВНДСА може продужити период из става (4) на највише 36 мјесеци ако ВНДСА утврди да је у претходна 24 мјесеца:

- а) субјекат надзора доказао ефикасно идентификовање опасности у погледу безбједности ваздушног саобраћаја и управљање повезаним ризицима;
- б) субјекат надзора доказао да проводи континуирану контролу над свим промјенама;
- ц) нису били издати налази „Категорија 1“ и
- д) све корективне мјере биле су проведене у року који је прихватила или продужила ВНДСА.

(7) ВНДСА може додатно продужити период из ст. (4) и (6) овог члана на највише 48 мјесеци ако су испуњени услови из става (6) овог члана и ако је субјекат надзора успоставио, а ВНДСА одобрила, ефикасан систем континуираног извјештавања ВНДСА о достигнутом нивоу безбједности ваздушног саобраћаја и усклађености субјекта надзора са захтјевима садржаним у закону и прописима донесеним на основу закона.

(8) ВНДСА може одлучити да измијени обим унапријед планираних надзора и да укључи додатне надзоре, гдје год се јави потреба за тим.

(9) ВНДСА одлучује који аранжмани, елементи, услуге, функције, производи, физичке локације и активности треба да буду предмет надзора у одређеном временском оквиру.

Члан 31.

(Надзор над промјенама)

(1) Приликом увођења промјена повезаних са безбједношћу ваздушне пловидбе, субјекат надзора користи процедуре које је прихватила ВНДСА.

(2) Субјект надзора обавјештава ВНДСА о свим планираним промјенама повезаним са безбједношћу ваздушне пловидбе.

(3) ВНДСА ће посебним документом утврдити начин спровођења надзора над промјенама.

Члан 32.

(Покретање и провођење надзора)

Надзор се покреће и проводи:

- а) на основу одобреног годишњег плана (стручни и инспекцијски надзор),
- б) по службеној дужности (стручни и инспекцијски надзор),
- ц) по налогу генералног директора ВНДСА (инспекцијски надзор) и
- д) по захтјеву физичког или правног лица (инспекцијски надзор).

Члан 33.

(Надзор на основу годишњег плана)

Надлежно овлашћено лице или инспектор покреће и проводи надзор на основу годишњег плана надзора, који се израђује на основу програма надзора и садржи преглед свих инспекцијских и стручних надзора планираних у одређеној календарској години.

Члан 34.
(Надзор по службеној дужности)

Надлежни инспектор покреће надзор по службеној дужности када то одређује закон или на закону заснован пропис или када има сазнање да може доћи или постоји угрожавање безбједности ваздушне пловидбе, безбједности цивилног ваздухопловства или јавне безбједности проузроковене активностима ваздухоплова.

Члан 35.
(Надзор по налогу)

Генерални директор у сваком тренутку може издати налог за провођење инспекцијског надзора у писаном облику.

Члан 36.
(Надзор по захтјеву)

(1) Свако физичко или правно лице има право да ВНДСА поднесе захтјев за провођење инспекцијског надзора.

(2) Уколико инспектор утврди да су по важећим прописима испуњени услови за покретање поступка, по захтјеву из става (1) овог члана, инспектор ће извршити инспекцијски надзор, сачинити записник о извршеном инспекцијском надзору, предузети одговарајуће мјере и о томе писмено обавијестити подносиоца захтјева.

(3) Уколико инспектор утврди да по важећим прописима нису испуњени услови за покретање поступка, донијеће рјешење којим ће одбити захтјев.

(4) Против рјешења из претходног става допуштена је посебна жалба која се подноси генералном директору ВНДСА у року од 8 (осам) дана од дана пријема рјешења.

(5) Против рјешења генералног директора није допуштена жалба, али је могуће покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине.

Члан 37.
(Најава надзора)

(1) Најава за провођење стручног надзора се доставља најмање 14 дана прије дана одређеног за обављање надзора и у њој се наводи: сврха, вријеме, мјесто и предмет надзора, извршиоци као и потреба присуства одговорних лица испред физичког или правног лица код којег ће се надзор вршити.

(2) Инспекцијски надзор неће се унапријед најављивати.

ПОГЛАВЉЕ VI   ИЗВЈЕШТАЈ И ЗАПИСНИК О НАДЗОРУ

Члан 38.
(Извјештај о стручном надзору)

(1) О проведеном стручном надзору, овлашћено лице је обавезно да сачини Извјештај о стручном надзору (у даљем тексту: извјештај) у коме наводи чињенично стање и недостатке уочене током спровођења стручног надзора.

(2) Извјештај сачињава овлашћено лице које је обавило стручни надзор. Ако је стручни надзор обавило више овлашћених лица истовремено, извјештај сачињава вођа тима на основу појединачних извјештаја овлашћених лица који су учествовали у стручном надзору.

- (3) Извјештај потписује овлашћено лице или вођа тима.
- (4) Извјештај се саставља у два истовјетна примјерка од којих се један примјерак доставља у року од 15 дана након завршетка стручног надзора субјекту надзора, један примјерак извјештаја се оставља у предмету.
- (5) Извјештај је јавна исправа, осим извјештаја или дијела извјештаја који садржи податке који представљају службену тајну.

Члан 39. (Записник о обављеном инспекцијском надзору)

- (1) О извршеном инспекцијском надзору, инспектор је обавезан да сачини писани Записник о извршеном инспекцијском надзору (у даљем тексту: записник) у коме наводи чињенично стање утврђено инспекцијским надзором.
- (2) Записник сачињава инспектор који је обавио инспекцијски надзор.
- (3) Записник о обављеном инспекцијском надзору садржи:
  - а) назив органа који је обавио инспекцијски надзор;
  - б) број протокола ВНДСА и датум и мјесто обављања инспекцијског надзора;
  - ц) назив записника
  - д) вријеме и мјесто обављања инспекцијског надзора, назив субјекта надзора, генералије субјекта надзора (ако се ради о физичком лицу), предмет надзора, ко је присуствовао надзору и ко је извршио надзор;
  - е) опис чињеничног стања;
  - ф) изјава субјекта надзора да има или нема примједби на записник и да је исти прочитан;
  - г) вријеме завршетка инспекцијског надзора;
  - х) начин достављања записника;
  - и) исправе које су у било коју сврху употребљене при извођењу радње, а према потреби, ове се исправе прилажу записнику.
  - ј) потпис субјекта надзора, потпис присутних лица и потпис инспектора који је спровео надзор,
- (4) Записник се сачињава на лицу мјеста, а потписује га инспектор и субјект надзора.
- (5) Приликом сложенијих инспекцијских надзора записник се може сачинити најкасније у року од три дана од дана завршетка инспекцијског надзора.
- (6) Записник се саставља у два истовјетна примјерка од којих се један примјерак предаје субјекту надзора, а један примјерак записника инспектор оставља у предмету.
- (7) Записник је јавна исправа, осим записника или дијела записника који садржи податке који представљају пословну тајну.

Члан 40. (Примједбе на записник)

- (1) Субјект надзора има право да стави примједбу на записник непосредно приликом сачињавања записника, односно уколико се записник доставља накнадно, у року од три дана од дана пријема записника.
- (2) Изјава субјекта надзора, да нема примједби на записник, уноси се у записник.
- (3) Уколико се примједбе на записник дају као прилог записнику оне се овјеравају потписом субјекта надзора и овјеравају се његовим службеним печатом.

(4) Ако субјекат надзора не стави примједбе на записник у року из става (1) овог члана сматра се да нема примједби на записник.

(5) Инспектор је дужан да размотри примједбе на записник и уколико је потребно допуни доказе везане за дијелове записника на које се примједбе односе.

(6) Инспектор о примједбама на записник не одлучује посебно, већ их цијени у оквиру доношења управног акта. У образложењу управног акта морају се навести све примједбе на записник и дати разлози због којих примједбе нису прихваћене.

Члан 41. (Предузимање мјера)

(1) У случају да утврди поступање противно закону или другим прописима, инспектор има право и дужност да предузме мјере утврђене општим прописима о инспекцијском надзору и законима.

(2) Инспектор доноси рјешење којим изриче мјеру из става (1) овог члана.

(3) Рјешење се саставља у два истовјетна примјерка. Један примјерак рјешења доставља се субјекту надзора, а други примјерак рјешења остаје у предмету.

(4) Инспектор може, у случају хитних мјера, одлуку изрећи усмено. У том случају, инспектор мора издати писано рјешење најкасније у року од пет дана од дана обављања надзора.

Члан 42. (Жалба против рјешења)

(1) Против Рјешења инспектора дозвољена је жалба генералном директору ВНДСА у року од осам дана од дана достављања.

(2) Жалба против Рјешења из става (1) овог члана не одлаже извршење.

(3) На образложен захтјев подносиоца жалбе, инспектор може одгодити извршење Рјешења, ако се тиме не угрожава безбједност ваздушне пловидбе, односно безбједност цивилног ваздухопловства.

(4) Против Рјешења генералног директора из става (1) овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине.

Члан 43. (Категоризација налаза)

(1) Налази се разврставају у сљедеће категорије, уколико другим прописом није другачије регулисано:

- а) „Категорија 1“
- б) „Категорија 2“

(2) Инспектор или овлашћено лице ВНДСА ће издати налаз „Категорија 1“ у случају:

- а) постојање било какве значајне неусклађености субјекта надзора са захтјевима садржаним у Закону о ваздухопловству БиХ и прописима донесеним на основу Закона или са условима за издавање дозволе, одобрења или сертификата, која озбиљно угрожава сигурност ваздушног саобраћаја;
- б) прибављања доказа о злоупотреби или неовлашћеној употреби сертификата/ дозволе/одобрења/потврде/овлашћења субјекта надзора;
- ц) прибављања или одржавања сертификата/ дозволе /одобрења /потврде /овлашћења на основу достављених кривотворених доказа;

- д) непостојање одговорног руководиоца у субјекту надзора;
- е) да се инспектору или овлашћеном лицу ВНДСА не омогући приступ објектима субјекта надзора, током уобичајеног радног времена или након писаног захтјева.

(3) Инспектор или овлашћено лице ВНДСА ће издати налаз „Категорија 2“ у случајевима утврђивања неусклађености субјекта надзора са захтјевима садржаним у Закону о ваздухопловству БиХ и прописима донесеним на основу Закона или са поступцима и приручницима субјекта надзора, који нису наведени у ставу (2).

Члан 44. (Опсервације)

(1) У току провођења стручног надзора, инспектор или овлаштено лице може субјекту надзора дати опсервацију која се односи на скретање посебне пажње на постојање неусклађености субјекта надзора са захтјевима садржаним у законима и прописима донесеним на основу закона, интерним политикама, процедурама, упутставима, смјерницама, итд., а када се ради о тавим неусклађеностима које се не могу подвести под „Категорију 1“, односно „Категорију 2“ налаза.

(2) Сврха опсервације из става (1) овог члана је да помогне субјекту надзора да отколни неусклађености које су наведене у ставу (1) овог члана у циљу ефикаснијег и економичнијег функционицања субјекта надзора.

Члан 45. (Мјере по налазима „Категорија 1“)

(1) У случају налаза „Категорија 1“, инспектор ће предузети хитне и примјерене мјере како би се забранила или ограничила активности или предузети мјере за укидање сертификата/дозволе/одобрења/потврде/овлашћења или дјелимично или потпуно ограничење или привремено одузимање сертификата/дозволе/ одобрења/ потврде/овлашћења, или захтијевати ванредну провјеру стручне или здравствене способности ваздухопловног особља или забранити полијетање ваздухоплова, о чему доноси рјешење.

(2) Против рјешења инспектора из става (1) овог члана дозвољена је жалба генералном директору, у року од осам дана од дана достављања рјешења.

(3) Жалба против рјешења из става (1) овог члана не одлаже његово извршење.

(4) На образложен захтјев подносиоца жалбе, инспектор може одложити извршење одлуке, ако се тиме не угрожава сигурност летења, односно безбједност цивилног ваздухопловства.

(5) Против рјешења генералног директора из става (2) овог члана није дозвољена жалба, али странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.

Члан 46. (Мјере по налазима „Категорија 2“)

(1) Инспектор или овлашћено лице ВНДСА ће, путем Извјештаја о обављеном надзору, обавијестити субјект надзора о налазима „Категорија 2“ и захтијевати достављање Плана корективних активности за отклањање утврђених неусклађености у року од највише 30 дана од дана достављања извјештаја.

(2) План корективних мјера из става (1), који сачињава субјект надзора, садржи анализу корјенског узрока за сваки налаз, корективне активности и рокове за реализацију, а након процјене да је примјенљив и адекватан, прихвата га инспектор или

овлашћено лице ВНДСА, заједно са предложеним роковима за реализацију свих корективних активности, о чему је дужан писмено обавјестити субјект надзора.

(3) Уколико предложени План корективних активности није прихватљив, ВНДСА ће навести разлоге и захтијевати ревизију плана корективних активности.

(4) Инспектор или овлашћено лице ВНДСА ће промијенити налаз „Категорија 2“ у „Категорија 1“ и поступити у складу са својим овлашћењима уколико субјект надзора:

- а) не достави План корективних активности у року од 30 дана од дана достављања извјештаја или
- б) ако не реализује корективне активности у прихваћеним роковима.

Члан 47.

(Евиденција, извјештај и размјена информација о надзорима)

(1) ВНДСА води евиденцију о свим надзорима, промјенама, налазима које су утврдили инспектори и овлашћена лица ВНДСА, мјерама које су предузете, као и о корективним активностима и датумима затварања налаза.

(2) ВНДСА на годишњем нивоу сачињава Анализу безбједности летења чији је саставни дио извјештај о спроведеним надзорима.

(3) ВНДСА размјењује информације везане за надзор безбједности ваздушне пловидбе са заинтересованим надзорним тијелима других држава, у складу са потписаним споразумима.

Члан 48.

(Опште одредбе о прекршају)

На прекршаје који су прописани законима, примјењују се одредбе тих закона и закона о прекршајима у БиХ.

Члан 49.

(Пријављивање починиоца кривичног дјела)

(1) Уколико инспектор или овлашћено лице након извршеног надзора, односно у току спровођења надзора основано посумња да је субјект надзора починио кривично дјело, дужан је пријавити починиоца кривичног дјела надлежном тужилаштву.

(2) Пријава се подноси писмено или усмено.

(3) На поступак пријављивања починиоца кривичног дјела, примјењују се релевантне одредбе закона о кривичном поступку у БиХовине.

Члан 50.

(Наредбе)

(1) ВНДСА доноси наредбе о безбједности ваздушне пловидбе и наредбе о безбједности цивилног вадзухопловства, када постоје околности које угрожавају безбједност ваздушне пловидбе и безбједност цивилног вадзухопловства и захтјевају хитно дјеловање с циљем ублажавања уоченог ризика.

(2) Наредбе садрже минимално сљедеће информације:

- а) околности које угрожавају безбједност ваздушне пловидбе и безбједност цивилног вадзухопловства;
- б) на кога се наредбе односе;
- с) потребне мјере и радње;
- д) рок за провођење мјера и радњи;

е) датум ступања на снагу.

(3) Наредбе о безбједности ваздушне пловидбе и безбједности цивилног вадзухопловства ВНДСА може доставити другим релевантним надлежним органима.

ПОГЛАВЉЕ VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

(Престанак важења раније објављеног правилника)

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о провођењу инспекцијског и стручног надзора у цивилном ваздухопловству ("Службени гласник БиХ", број: 14/11 и 14/14).

Члан 52.

(Ступање на снагу)

Правилник ступа на снагу осми дан од дана објављивања у Службеном гласнику БиХ.

Број: 1-
Бања Лука, .године

Генерални директор
Ђорђе Ратковица, с.р.